

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до Кримінального та
Кримінального процесуального кодексів України щодо
відповідальності за пропаганду і поширення ідеології тероризму
(реєстр. № 3506 від 23 листопада 2015 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 2 лютого 2016 року (протокол № 42) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо відповідальності за пропаганду і поширення ідеології тероризму (реєстр. № 3506 від 23 листопада 2015 року), поданий народним депутатом України Рабіновичем В.З. (далі – Законопроект).

Згідно із пояснювальною запискою Законопроект має на меті встановлення кримінальної відповідальності за пропаганду і поширення ідеології тероризму шляхом внесення відповідних змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України.

Прийняття вказаного Законопроекту, за твердженням авторів, сприятиме боротьбі з тероризмом у всіх його проявах і ще раз підтвердить прихильність України до неухильного виконання своїх зобов'язань перед світовою спільнотою стосовно протидії тероризму, а також свідчитиме про підтримку нашою державою дій, що вживаються проти тероризму відповідно до норм міжнародного права та вимог ООН, Ради Європи та інших міжнародних організацій.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Виключно законами України визначаються, зокрема, діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них (пункт 22 частини першої статті 92 Конституції України).

Як зазначив Конституційний Суд України у пункті 1.1 резолютивної частини Рішення № 7-рп/2001 від 30 травня 2001 року, положення пункту 22 частини першої статті 92 Конституції України треба розуміти так, що ним безпосередньо не встановлюються види юридичної відповідальності. За цим положенням виключно законами України визначаються засади цивільно-правової відповідальності, також діяння, що є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями як підстави кримінальної, адміністративної, дисциплінарної відповідальності, та відповідальність за такі діяння. Зазначені питання не можуть бути предметом регулювання підзаконними нормативно-правовими актами.

Відповідно до статті 15 Конституції України держава гарантує свободу політичної діяльності, не забороненої Конституцією і законами України.

Незважаючи на те, що діяння, за які пропонується встановити кримінальну відповідальність, по суті є формами реалізації конституційного права людини на свободу думки і слова, а також на вільне вираження своїх поглядів і переконань, частиною другою статті 34 Конституції України передбачено, що здійснення цих прав може бути обмежено законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам.

Крім того, відповідно до положень статті 10 Конвенції про захист прав і основоположних свобод людини здійснення права на свободу вираження поглядів, оскільки воно пов'язане з обов'язками і відповідальністю, може підлягати таким формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам.

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), внесення запропонованих проектом Закону змін до чинного законодавства узгоджується з нормами Основного Закону України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо відповідальності за пропаганду і поширення ідеології тероризму (реєстр. № 3506 від 23 листопада 2015 року), поданий народним депутатом України Рабіновичем В.З., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П.КНЯЗЕВИЧ